

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL KAUNO MARIŲ REGIONINIO PARKO TVARKYMO PLANO PATVIRTINIMO

2016 m. rugsėjo 19 Nr. D1-624
Vilnius

Vadovaudamas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ 1.31 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Kauno marių regioninio parko tvarkymo planą (pridedama).
2. P a v e d u Kauno marių regioninio parko direkcijai pagal kompetenciją organizuoti Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano įgyvendinimą.
3. P r i p a ž i s t u netekusiui galios Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. kovo 7 d. įsakymą Nr. D1-111 „Dėl Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“.
4. N u s t a t a u, kad Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano originalas su visais procedūriniais dokumentais saugomas Valstybinėje saugomų teritorijų tarnyboje prie Aplinkos ministerijos.

Aplinkos ministras

Kęstutis Trečiokas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2016 m. rugėjo 19 d. įsakymu Nr. D1-624

KAUNO MARIŲ REGIONINIO PARKO TVARKYMO PLANO AIŠKINAMOJO RAŠTO PAGRINDINIAI TEIGINIAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno marių regioninio parko (toliau – Regioninio parko) tvarkymo plano (toliau – Tvarkymo planas) sprendinius sudaro tekstinė dalis (aiškinamojo rašto pagrindiniai teiginiai) bei grafinė dalis (Tvarkymo plano brėžinys).

2. Tvarkymo plano tikslai yra šie:
 - 2.1. nustatyti kraštovaizdžio tvarkymo zonas ir jų reglamentus;
 - 2.2. nustatyti gamtos ir kultūros paveldo apsaugos kryptis ir priemones;
 - 2.3. nustatyti rekreacino naudojimo plėtros kryptis ir priemones;
 - 2.4. numatyti pažintiniam turizmui reikalingą infrastruktūrą;
 - 2.5. nustatyti gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros vystymo kryptis;
 - 2.6. nustatyti buferinės apsaugos zonos reglamentą.
3. Vietovėms, atitinkančioms gamtinį buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, taikomas Bendrujų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrujų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“, nustatytas veiklos reglamentavimas.

II SKYRIUS TERITORIJOS TVARKOMASIS ZONAVIMAS

4. Tvarkymo plane pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo“ (toliau – Saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai), nustatomos šios kraštovaizdžio tvarkymo zonas:

- 4.1. konservacinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonas: gamtos ir kultūros paveldo objektų teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – reguliuojamos apsaugos (KOr) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;
- 4.2. miškų ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonas:
 - 4.2.1. ekosistemų apsaugos miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo (MEk) kraštovaizdžio tvarkymo zona;
 - 4.2.2. rekreacinių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus pritaikymo (miško parkų) (MRe) ir intensyvaus pritaikymo (poilsio parkų) (MRi) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;
 - 4.2.3. apsauginių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – specializuoto apsauginio ūkininkavimo (MAs) ir bendrojo apsauginio ūkininkavimo (MAb) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;
- 4.3. žemės ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonas:
 - 4.3.1. ekosistemas saugančių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekosistemas išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo (ŽEk) ir ekosistemas atkuriančio ūkininkavimo (ŽEr) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;
 - 4.3.2. rekreacinių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus pritaikymo (ŽRe) ir intensyvaus pritaikymo (ŽRi) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;

4.3.3. apsauginių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – specializuoto apsauginio ūkininkavimo (ŽAs) ir bendrojo apsauginio ūkininkavimo (ŽAb) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;

4.4. kitos paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonas:

4.4.1. gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonas:

4.4.1.1. kultūros paveldo požiūriu vertingų miestų, miestelių, kaimų ar jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – kraštovaizdžio atnaujinamojo tvarkymo (GER) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.1.2. rekreacinių miestų, miestelių, kaimų ar jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – intensyvaus (formuojančiojo) tvarkymo (GRi) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.1.3. apsauginių teritorijų miestų, miestelių, kaimų ar jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – sugriežtinto geoekologinio reguliavimo (GAe) ir sugriežtinto vizualinio reguliavimo (GAi) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;

4.4.1.4. bendrojo tvarkymo miestų, miestelių, kaimų ar jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus tvarkymo (GÜe) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.2. rekreacinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos (NRn) ir urbanizuotos rekreacinės aplinkos (NRu) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;

4.4.3. eksploatacinės (gavybinės) paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – subnatūralios (neurbanizuojamos) aplinkos (NLn) ir transformuotos aplinkos (NLu) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;

4.4.4. pramoninės – komunalinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyviai technogenizuotos aplinkos (NFn) ir intensyviai technogenizuotos aplinkos pramoninių – komunalinių sklypų (NFu) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;

4.4.5. komunikacinės-inžinerinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyviai technogenizuotos aplinkos (NTn) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.6. edukacinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – subnatūralios (neurbanizuotos) aplinkos (NDn) ir urbanizuotos aplinkos (NDu) kraštovaizdžio tvarkymo zonas;

4.5. vandens ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonas:

4.5.1. ekosistemas saugančių vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – išsaugančio ūkininkavimo (VEk) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.5.2. rekreacinių vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus rekreacinių pritaikymo (VRe) ir intensyvaus rekreacinių pritaikymo (VRi) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.5.3. bendro naudojimo (bendrosios apsaugos) vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus apsauginio ūkininkavimo (VAe) ir intensyvaus apsauginio ūkininkavimo (VAi) kraštovaizdžio tvarkymo zonas.

III SKYRIUS **GAMTOS APSAUGOS KRYPTYS IR PRIEMONĖS**

5. Pagrindinės gamtos apsaugos kryptys yra:

5.1. išsaugoti vertingas gamtinės teritorijas ir objektus;

5.2. išsaugoti biologinę įvairovę;

5.3. išlaikyti gamtinės ekosistemos stabilumą, stiprinant gamtinio karkaso ekologinį potencialą;

5.4. atkurti pažeistus gamtos objektus ir kompleksus.

6. Siekiant didinti gamtinio karkaso teritorijų natūralumą:

6.1. skatinamas kraštovaizdžio įvairovės išsaugojimas visame Regioniniame parke;

6.2. stiprinamos ekosistemų apsaugos funkcijos miškuose ir pievose, didinant jų struktūros biologinę įvairovę;

6.3. ribojamas Regioninio parko gamtinių teritorijų urbanizavimas.

7. Siekiant išsaugoti biologinę įvairovę, vertingus gamtinius kompleksus ir objektus, numatoma:

7.1. atliliki biologinės įvairovės tyrimus ir detalų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, rūsių (įskaitant paukščius) radaviečių kartografavimą, buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų būklės įvertinimą;

7.2. skatinti ekologinį ūkininkavimą, natūralių pievų palaikymą ir atkūrimą;

7.3. užtikrinti pievų ekosistemų ir retų augalų išsaugojimą;

7.4. užtikrinti marių pakrančių apsauginių želdinių ir biologinės rūšinės įvairovės išsaugojimą; sodinant mišką, formuoti natūraliam miškui artimos rūšinės sudėties mišrius medynus, pirmenybę teikiant savaiminiams atželimiui; želdymui naudoti tik vietinės kilmės medžių rūšių sodinukus;

7.5. užtikrinti būdingų bei retų miško bendrujų rūsių išsaugojimą;

7.6. sustiprinti išskirtinės gamtamokslinės reikšmės marių pakrančių, salų ir pelkinių bendrujų bei retujų rūsių apsaugą;

7.7. stiprinti vandens natūralios biotos apsaugą;

7.8. išsaugoti atviras kraštovaizdžio erdves;

7.9. naikinti savaimė plintančias svetimžemes, invazines rūšis, nurodytas Invazinių Lietuvoje organizmų rūsių sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Invazinių Lietuvoje organizmų rūsių sąrašo patvirtinimo ir dėl kurių aplinkos ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“.

8. Regioniniame parke atkuriant pažeistus gamtinio kraštovaizdžio kompleksus bei objektus numatoma likviduoti škvalo padarinius, atkurti sunaikintus miško plotus.

9. Dendrologinę vertę turinčiai Girionių parko daliai taikomas gamtos paveldo objekto apsaugos ir tvarkymo reglamentas, likusiai daliai – miško parko tvarkymo reglamentas.

10. Dubravos arboretumui taikomi dendrologinių kolekcijų tvarkymo reikalavimai.

11. Numatomos šios kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo priemonės:

11.1. sutvarkyti ir parengti lankymui gamtinio kraštovaizdžio kompleksus ir gamtinius objektus bei jų aplinką;

11.2. pastatyti informacinius ženklus prie lankomų gamtinio kraštovaizdžio kompleksų bei objektų, vaizdingiausių kraštovaizdžio vietovių;

11.3. kraštovaizdžio formavimo kirtimais formuoti apžvelgiamas erdves marių pakrantėse ties lankomais objektais.

12. Natūralių buveinių palaikymui saugoma buveinių apsaugai svarbi teritorija (LTKAU0007), ypač siekiant išlaikyti teritorijoje randamas gyvūnų rūsys: kūdrinį pelėausį (*Myotis dasycneme*), niūraspalvį auksavabalį (*Osmoderma eremita*), Salati (Aspius aspius), Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 5130 Kadagyną, 6210 Stepines pievas, 7220 Šaltinius su besiformuojančiais tufais, 8220 Silikatinų uolienu atodangas, 9010 Vakarų taigą, 9050 Žolių turtingus eglynus, 9070, Medžiaiši apaugusias ganyklas, 9180 Griovų ir šlaitų miškus ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę.

13. Saugoma paukščių apsaugai svarbi teritorija (LTKAUB008), ypač siekiant išlaikyti saugomas paukščių rūsis: juodujų peslių (*Milvus migrans*), plovinių vištelių (*Porzana parva*), tulžių (*Alcedo atthis*), migruojančių jūrinių erelių (*Haliaeetus albicilla*) sankauptų vietas ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę.

IV SKYRIUS

KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS KRYPTYS IR PRIEMONĖS

14. Regioniniame parke nekilnojamieji kultūros paveldo objektai saugomi šiais tikslais:

14.1. moksliniam pažinimui – Žiegždrių senovės gyvenvietė (27067).

14.2. moksliniam bei viešajam pažinimui – Dovainonių, Kapitoniskių pilkapynas (5013), Dovainonių, Kapitoniskių pilkapynas II (24193), Lašinių piliakalnis su gyvenviete (23717), Maisiejūnų piliakalnis su gyvenviete (24497), Maisiejūnų, Surgantiškių pilkapynas (5004), Visginų piliakalnis (5005), Vieškūnų piliakalnis su gyvenviete (32826), Dovainonių, Kapitoniskių pilkapynas III (25172), Dovainonių, Kapitoniskių pilkapynas IV (25173), Kapitoniskių pilkapių vieta (25174), Dovainonių, Kapitoniskių piliakalnis (16198), Pakalniškių piliakalnis su priešpiliu ir gyvenviete (23731), Samylų piliakalnis su gyvenviete (23733), Samylų piliakalnis II;

14.3. viešajam pažinimui ir naudojimui – Forto liekanos (26357), Kauno tvirtovės 5-asis fortas (26353), Salomėjos ir Bernardo Bučų namas (10445), Tiltas (24813), Kelio atkarpa (16980);

14.4. viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai – Pažaislio kamalduliuvienuolyno ansamblis (1352).

15. Regioniniame parke esančių kultūros paveldo objektų konkretūs paveldosaugos reikalavimai, atgaivinimo, atkūrimo priemonės tvarkyba ir veikla juose, įvertinus jų vertingąsias savybes, išrašytas pase, bei saugomo objekto apsaugos tikslus, nustatoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu.

16. Archeologinio paveldo tvarkybos ir pritaikymo darbai bei žemės darbai kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir vietovėse planuojami ir vykdomi Paveldo tvarkybos reglamento PTR2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba”, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. IJV-538, nustatytais atvejais ir tvarka atlikus privalomus archeologinius tyrimus.

17. Saugomų vietovių – kultūrinių draustinių apsauga, tvarkyba ir naudojimas nustatomi vadovaujantis kultūrinių draustinių nuostatais, apsaugos reglamentais bei nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais.

18. Regioninio parko kultūros paveldo vertybės saugomas šiais būdais:

18.1. išsaugojimas vietoje (pagrindinis kultūros paveldo vertybių apsaugos būdas), ypač kreipiant dėmesį į kultūros vertybių ryšio su gamtine aplinka išlaikymą;

18.2. sunykusių kultūros vertybių vertingųjų savybių atkūrimas;

18.3. fiksavimas dokumentuose;

18.4. kultūros vertybių perkėlimas į muziejus ir ekspozicijas, jei nėra galimybė išsaugoti natūroje;

18.5. kultūros paveldo tvarkyba.

19. Kultūros paveldo vertybių apsaugos organizavimo kryptys yra šios:

19.1. įteisintų kultūros paveldo vertybių tyrimas, ieškant veiksmingesnių jų išsaugojimo būdų;

19.2. naujų objektų, turinčių vertingųjų savybių, paieška ir įteisinimas;

19.3. kultūros paveldo vertybių propagavimas, siekiant sudominti jų savininkus vertybių apsauga bei pritraukiant lankytojus, iš kurių savininkai galėtų gauti pajamų;

19.4. krašto etnokultūrinių tradicijų, senųjų amatų ir verslų puoselėjimas.

20. Regioninio parko kultūros paveldo vertybėms išsaugoti numatomi šie tvarkymo būdai: tyrimas, remontas, avariujos grėsmės pašalinimas, konservavimas, pritaikymas, restauravimas, atkūrimas, šių darbų planavimas ir projektavimas. Tvarkymo būdai ar jų deriniai parenkami taip, kad būtų maksimaliai išsaugotas autentiškumas ir kultūros paveldo objektas būtų tinkamas naudoti. Tvarkymo būdai nustatomi objektų paveldotvarkos projektuose.

21. Regioninio parko nekilnojamojo kultūros paveldo objektų išsaugojimui numatomos šios priemonės:

- 21.1. kultūros paveldo objektai pritaikomi lankymui, sutvarkant aplinką, įrengiant lankymui ir eksponavimui būtiną infrastruktūrą (priėjimus, privažiavimus, automobilių stovėjimo aikštėles, atokvėpio vietas, informacinius stendus), formuojant želdinius, atveriant kultūros paveldo objektus ar reginius kraštovaizdžio kirtimais;
- 21.2. užtikrinamas Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblio aplinkos išsaugojimas;
- 21.3. atkuriami sunykę kultūros paveldo objektai (Tadaravos malūnas ir kt.);
- 21.4. inicijuojami ir organizuojami Kauno marių dugne likusio kultūros paveldo tyrimai ir viešinimas.

V SKYRIUS **REKREACINIO NAUDOJIMO PLĒTROS KRYPTYS IR PRIEMONĖS**

22. Regioninio parko rekreacinio naudojimo plėtros kryptys yra šios:

22.1. pažintinio turizmo vystymas pritaikant lankymui gamtos ir kultūros paveldo vertynes; projektuojant ir įrengiant naujas, bei naudojant esamas pažintinio turizmo trasas, maršrutus, jais aprėpiant įdomiausias ir vertingiausias Regioninio parko vietas ir objektus, kuriant lauko informacinę sistemą;

22.2. reguliuoti rekreacinių išteklių naudojimą, kuriant rekreacinę infrastruktūrą, prioritetą teikiant vandens sporto, bei pažintinio turizmo plėtrai;

22.3. rekreacijos galimybų įvairovės didinimas, skatinant įvairių su Regioninio parko tikslais suderinamų rekreacijos rūšių plėtrą (salygų paukščių stebėjimui sudarymas, žiemos rekreacijos plėtra ir kt.);

22.4. poilsavimo vystymas, plėtojant esamas bei įrengiant naujas poilsio vietas, rekreacinių infrastruktūros objektus tvarkymo plane numatytose vietose;

22.5. rekreacino sezono ilginimas, skatinant žiemos rekreacijos plėtrą (žiemą dviratininkų bei pėsčiųjų trasas naudoti slidinėjimui, užšalusias Kauno marias naudoti čiuožinėjimui);

22.6. Regioninio parko gyventojų skatinimas išsaugoti ir vystyti etnokultūrines tradicijas, verslus ir amatus, plėsti apgyvendinimo, maitinimo, mažmeninės prekybos bei rekreacinių paslaugų teikimą.

23. Rekreacinė infrastruktūra ir poilsavimas koncentruojamas rekreacino funkcinio prioriteto zonose, likusioje Regioninio parko teritorijoje vystoma pažintiniams turizmui reikalinga infrastruktūra.

24. Rekreacinių infrastruktūros išdėstymas reguliuojamas:

24.1. subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinių aplinkos (NRn) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje – poilsui be nakvynės skirtoje teritorijoje – gali būti įrengiami mažieji architektūros statiniai, žaidimų, sporto, automobilių stovėjimo aikštėlės;

24.2. urbanizuotos rekreacinių aplinkos (NRu) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje gali būti statomi poilsio paskirties pastatai, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos.

25. Rekreacinių gyvenviečių intensyvaus vystymo zona (GRi) išskiriama Jakštonyse, kaip perspektyvinė vasarvietė, kurioje siekiama rekreacinių aplinkos kokybės užtikrinimo, formuojant kraštovaizdį.

26. Vandens sporto bei turizmo plėtrai vystomi laivbos maršrutai. Tvarkomos 6 esamos ir siūlomos įrengti 7 naujos prieplaukos, kurių vietas numatytos Tvarkymo plano brėžinyje. Jachtklubo įrengimas Jakštonyse gali būti planuojamas tik kartu su gretimų žemės sklypų savininkais, numatant galimą bendrą infrastruktūros išdėstymą.

27. Gerinama kelių būklė autoturizmo trasose, įrengiamos automobilių stovėjimo aikštelių, atokvėpio vietas prie lankytinų objektų.

27.1. plėtojamos nacionalinio lygmens autoturizmo trasos: „Keturių sostinių kelias”, „Nemuno kelias” ir „Jono Pauliaus II piligrimų kelias”;

27.2. autoturizmo trasos susiejamos su laivybos maršrutais, prie prieplaukų numatomos automobilių stovėjimo aikštelių (pažymėtos tvarkymo plano brėžinyje).

28. Numatomas dviračių ir pėsčiųjų trasų tinklas, sudarantis galimybes Regioninio parko lankytojams rinktis įvairaus ilgio trasas.

29. Regioninio parko teritorijoje numatyti du pagrindiniai dviračių takai Kauno miesto ir Kauno rajono teritorijose:

29.1. Pažaislis–Palemonas, tako ilgis – 8 km;

29.2. Zuikinė–Girionys, tako ilgis – 5 km.

30. Siūloma įrengti takus keliaivimui pėsčiomis ar dviračiais linijiniais ar žiediniais maršrutais marių pakrantėmis. Numatoma galimybė perkelti kelautojus laiveliais, projektuojamos prieplaukos Kapitoniškyje, Arlaviškėje ir Viršužiglyje.

31. Tvarkomos esamos apžvalgos aikštelių (regyklos) ant Pakalniškių piliakalnio, Neveronyse, Dovainonių Mergakalnyje, Arlaviškių Kadagių slėnyje, numatoma įrengti apžvalgos aikštėles Surgantiškės archeologiniame draustinyje.

32. Pažintinio mokomojo lankymo tikslais numatoma tvarkyti esamus, įrengti ir pažymeti vietovėje naujus mokomuosius takus, dar vadinamus pažintiniai, arba ekologiniai takai:

32.1. tvarkomi esami Pakalniškių, Žiegždrių, Arlaviškių pėsčiųjų pažintiniai takai;

32.2. siūloma įrengti penkis naujus pėsčiųjų pažintinius takus Strėvos kraštovaizdžio, Gastilionių, Dabintos ir Piliuonos botaninių-zoologinių draustinių ir Palemono gynybinių įtvirtinimų archeologinio draustinio teritorijose. Rengiant numatyti takų techninius projektus, maršrutai gali keistis.

33. Poilsavimas vystomas plėtojant esamas bei įrengiant naujas poilsio vietas Tvarkymo plane numatytose vietose ir rekreacinėse teritorijose, skatinant turizmo paslaugų plėtrą. Regioninio parko lankytojų poilsiu numatyta stovyklaviečių, poilsiaviečių ir atokvėpio vietų sistema:

33.1. stovyklavietės skiriamos poilsiu su nakyne. Jose sudaromos sąlygos palapinėms statyti, higienos poreikiams tenkinti. Gali būti statomi lauko baldai, pavėsinės, sporto ar laisvalaikio įrenginiai, laužavietės, tualetai, informacinių stendų. Numatomos įrengti dvi naujos stovyklavietės Lašinių ir Samylų rekreacinėse zonose;

33.2. poilsiauvietės įrengiamos lankytojų poilsiu be nakvynės. Tvarkymo plane numatomos septynios naujos poilsiauvietės, taip pat tvarkomos esamos.

34. Tvarkymo plane nurodytose vietose įrengiami pliažai su minimalia pliažo infrastruktūra.

35. Žiemos metu vystomas žiemos poilsio pramogos, organizuojama poledinė žūklė, rengiamos įvairios varžybos ir šventės.

36. Žiemos metu slidinėjimui siūloma pritaikyti dviratininkų ir pėsčiųjų maršrutus.

VI SKYRIUS **GYVENAMUJŲ VIETOVIŲ PLĖTROS KRYPTYS**

37. Gyvenviečių plėtra diferencijuojama pagal jų reglamento tipą:

37.1. gyvenamujų vietovių plėtra ir esamo užstatymo sutankinimas galimas gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės kraštovaizdžio atnaujinimo (GER), intensyvaus rekreacionio tvarkymo (GRi), sugriežtinto geoekologinio reguliavimo (GAe), sugriežtinto vizualinio reguliavimo (GAi), ekstensiavaus tvarkymo (GÜe) kraštovaizdžio tvarkymo zonose, laikantis Saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų bei Regioninio parko apsaugos reglamento reikalavimų. Taip pat naujų sodybų kūrimas galimas kitos pagrindinės paskirties (vienbučių ir dvibučių gyvenamujų namų statybai) žemės sklypuose;

37.2. Gyvenamieji namai gali būti statomi esamose ir buvusiose sodybose, kai yra išlikę buvusių statinių ir (ar) sodų liekanų arba kai sodybos yra pažymėtos vietovės ar kituose planuose, taip pat nustatant juridinį faktą.

38. Gyvenamojo prioriteto funkcinėse zonose, gyvenamosios paskirties žemiu kraštovaizdžio tvarkymo zonose, esamose sodybose, laikantis statybos normų, draustinių nuostatų reikalavimų ir kraštovaizdžio architektūros principų, gali būti įrengiami inžineriniai tinklai ir kita infrastruktūra. Regioninio parko gyvenamosiose vietovėse skatinama įrengti šiuolaikinį technologijos lygi atitinkančius inžinerinius tinklus: skatinamas gyvenamujų vietovių kelių, gatvių bei aikščių dangos gerinimas, prioritetas teikiamas inžinerinei įrangai, kuo mažiau keičiančiai būdingą gyvenamujų vietovių vaizdą bei susidariusi kraštovaizdžio pobūdį. Šie darbai vykdomi pagal atitinkamus specialiuosius, detaliuosius planus ir techninius projektus.

39. Regioninio parko draustiniuose, ekologinės apsaugos, ūkinėse ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonose esančios vienkieminės ir pavienės atstatytos buvusios sodybos, nepatenkančios į gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonas, tvarkomos pagal sugriežtinto vizualinio reguliavimo (GAi) kraštovaizdžio tvarkymo reglamentą.

VII SKYRIUS **REGIONINIO PARKO BUFERINĖS APSAUGOS ZONOS REGLAMENTAS**

40. Regioninio parko buferinės apsaugos zonas tikslas – užtikrinti regioninio parko ekologinės sistemos stabilumą, nedidinti vizualinės (regimosios) kraštovaizdžio taršos, išvengti neigiamo ūkinės veiklos poveikio aplinkai, ypač hidrologiniu, hidrogeologiniu požiūriais.

41. Buferinės apsaugos zonoje:

41.1. draudžiama statyti naujus kenksmingų atliekų saugojimo, rūšiavimo bei perdirbimo ir pramoninės paskirties pastatus bei gamybinius ir garažų kompleksus, statyti požeminius filtravimo įrenginius, kenksmingų atliekų saugojimo ir perdirbimo įmones, galinčias turėti neigiamą įtaką požeminiams vandenims, statyti daugiaaukščius ir aukštybinius pastatus, statyti statinius, aukštesnius kaip 12 m;

41.2. skatinamas ekologinis ūkininkavimas, neigiamas esamų gamybinių pastatų vizualinis poveikis aplinkai mažinamas želdiniai, kraštovaizdyje nederantys statiniai demontuojami, rekonstruojami ar konvertuojami, vietas inžineriniams statiniams statyti parenkamos nustačius mažiausią jų vizualinį poveikį aplinkai.

42. Pagal apsaugos tikslus ir konkretios vienos sąlygas bei ypatumus išskiriamos Arlaviškių, Apsuonos, Vaišvydavos, Palemono, Rumšiškių ir Grabuciškių-Rumšiškių buferinės apsaugos zonas, kuriose be bendrų reikalavimų, nustatyti 42 punkte, nustatomi šie papildomi tikslai ir tvarkymo bei naudojimo sąlygos:

42.1 Arlaviškių ir Apsuonos buferinės apsaugos zonose siekiama sumažinti fizinę ir regimą (vizualinę) aplinkos taršą, išsaugoti kaimiškajį kraštovaizdį bei Kauno marių pakrančių ir mažųjų intakų nuotekio formavimosi baseinus nuo cheminio ir biologinio užteršimo. Jose draudžiama tręsti mineralinėmis ir organinėmis trąšomis naudmenas ten, kur sukeliama marių mažųjų upelių ištakų cheminio ir biologinio užteršimo grėsmę;

42.2. Vaišvydavos, Palemono, Rumšiškių buferinės apsaugos zonose siekiama sušvelninti nepageidautiną Kauno marių gretimybų užstatymą, trukdantį apžvelgti marias bei Pažaislio vienuolyną nuo pietinių Nemuno slėnio šlaitų ties Vaišvydava. Pakalniškių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenviete (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 23731) apsaugos zonoje galioja paveldosaugos reikalavimai ir konkretių tvarkymo priemonių sistema nustatyta Pakalniškių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenviete specialiajame plane. Rumšiškių buferinės apsaugos zonoje, siekiant išsaugoti reprezentacinę erdvę Lietuvos liaudies buities muziejaus prieigose, draudžiama statyti statinius, aukštesnius kaip 9 metrai.

42.3. Grabuciškių-Rumšiškių buferine apsaugos zona siekiama išsaugoti magistralinio kelio aplinkos kraštovaizdžio natūralumą, užtikrinti eismo saugumą, sumažinti teritorijos fizinę bei triukšmo taršą. Joje draudžiama statyti reklaminius stendus, vykdyti kelių ir jų įrenginių statybos bei rekonstrukcijos darbus, jų nesuderinus su Regioninio parko direkcija.
